

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Szak/6/2019
Identifikačné číslo spisu: 1019201060
Dátum vydania rozhodnutia: 29.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1019201060.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana, v právnej veci žalobcu (sťažovateľa): K. R., narodeného XX.XX.XXXX, v krajine pôvodu bytom Č., P. G., Afganská islamská republika, štátneho príslušníka Afganskej islamskej republiky, bez cestovného dokladu, zastúpeného: Liga za ľudské práva so sídlom Baštová 5, Bratislava, proti žalovanému: Mobilná jednotka Policajného zboru Banská Bystrica, Sládkovičova 25, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BB4-61-023/2019-AV zo dňa 12. júla 2019, o kasačnej sťažnosti sťažovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/56/2019-58 zo dňa 9. augusta 2019, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sa/56/2019-58 zo dňa 9. augusta 2019 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BB4-61-023/2019-AV zo dňa 12. júla 2019 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi p r i z n á v a voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BB4-61-023/2019-AV zo dňa 12.07.2019 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) rozhodol o zaistení sťažovateľa podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zákona č. 404/2011 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 404/2011 Z.z.“) na účel výkonu administratívneho vyhostenia na základe vykonateľného rozhodnutia o administratívnom vyhostení č. PPZ-HCP-BB4-61-015/2019-AV zo dňa 12.07.2019 (ďalej len „rozhodnutie o vyhostení“). Zároveň stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najdlhšie však do 12.01.2020 a rozhodol o umiestnení sťažovateľa do Útvary policajného zaistenia pre cudzincov Medved'ov (ďalej len „ÚPZC Medved'ov“).

2. Žalovaný preskúmané rozhodnutie zdôvodnil tým, že sťažovateľ nedisponuje žiadnym preukazom

totožnosti, žiadnym povolením na pobyt na území Slovenskej republiky, žiadnymi dostatočnými finančnými prostriedkami na zabezpečenie bývania a ani zabezpečením bývania, pričom poukázal na vydané rozhodnutie o vyhostení sťažovateľa a zákaze vstupu bez určenia krajiny vyhostenia. Stanovenú dobu zaistenia žalovaný odôvodnil potrebou vystavenia náhradného cestovného dokladu prostredníctvom zastupiteľského úradu Afganskej islamskej republiky za súčinnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky, pričom podľa informácie ÚPZC Medved'ov vydanie náhradného cestovného dokladu môže trvať aj viac ako šesť mesiacov.

II.

Konanie na krajskom súde

3. Sťažovateľ podal proti preskúmanému rozhodnutiu na Krajský súd v Bratislave správnu žalobu vo veci zaistenia podľa Štvrtej hlavy Tretej časti zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „S.s.p.“). Krajský súd v konaní podľa ust. § 221 a nasl. S.s.p. pri neformálnom posudzovaní žaloby (§ 206 ods. 3 S.s.p.) dospel k záveru o potrebe zamietnuť správnu žalobu z nasledujúcich dôvodov:

- v rozhodnutí o vyhostení nebola určená krajina do ktorej má byť sťažovateľ vyhostený z dôvodu, že jeho totožnosť nebola úradne overená;
- z príslušných ustanovení zák. č. 404/2011 Z.z. nevyplýva oprávnenie žalovaného v rozhodnutí o zaistení rozhodnúť o krajine, do ktorej má byť cudzinec vyhostený;
- žalovaný náležitým spôsobom prezentoval postup, ktorý bude z dôvodu nepreukázania totožnosti potrebné realizovať;
- pokiaľ žalovaný uvádza o. i. (vo všeobecnosti) aj ev. nespôluprácu pri zabezpečení vydania NCD, tak ide o citáciu z písomnosti ÚPZC z 09.01.2019 vo veci „Dĺžka návratovej procedúry štátnych príslušníkov Afganskej islamskej republiky - zaslanie.“;
- podmienkou či predpokladom zaistenia cudzinca postupom podľa § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov nie je riziko úteku;
- sťažovateľ nespochybnil tvrdenie žalovaného, že nedisponuje finančnými prostriedkami, potrebnými na zabezpečenie jeho pobytu na Slovensku, resp. na zloženie peňažnej záruky;
- v čase vydania preskúmaného rozhodnutia sťažovateľ nebol žiadateľom o azyl a následne podaná žiadosť o azyl nie je dôvodom k jeho prepusteniu, ako to explicitne vyplýva z ust. § 88 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z.;
- z obsahu administratívneho spisu vo veci PPZ-HCP-BB4-62/2019-AV (ktorý je pripojený k súdnemu spisu sp. zn. 7Sa/57/2019) vyplýva, že toto konanie sa týka cudzinca, ktorý cestoval spoločne so sťažovateľom, bol spoločne predvedený, uviedol že pochádza z Afganistanu, pričom obsah jeho výpovede pred žalovaným je totožný s výpoveďou sťažovateľa. Ak sa teda preskúmané rozhodnutie a rozhodnutie vo veci vedenej u žalovaného pod č. PPZ-HCP-BB4-62/2019-AV zhodujú, je to iba logickým dôsledkom zhodnosti obidvoch konaní, resp. zisteného stavu vecí;
- krajský súd v postupe žalovaného nezhliadol žiadne porušenie jeho procesných povinností;
- krajský súd návrhu na vypočutie tlmočníka, prirátaného do konania pred žalovaným nevyhovel, pretože vykonanie takéhoto dôkazu nepokladal za potrebné;

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

4. Proti rozsudku krajského súdu, uvedeného v záhlaví tohto rozhodnutia, sťažovateľ v zákonnej lehote podal kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v

- § 440 ods. 1 písm. g) S.s.p., t. j. krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a
- § 440 ods. 1 písm. h) S.s.p., t. j. krajský súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

-

5. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že:

- žalovaný sa vyhýba povinnosti posúdenia prekážok vyhostenia tak, ako ju stanovuje podľa § 81 ods. 1 a 2 zák. č. 404/2011 Z.z.;
- z odôvodnenia preskúmaného rozhodnutia vyplýva, že žalovaný striedavo ustálil skutkový stav ohľadom sťažovateľovej štátnej príslušnosti ako známy alebo neznámy a to vždy tak, aby to bolo sťažovateľovi k neprospechu;
- ak žalovaný v rozhodnutí o vyhostení konštatuje neexistenciu prekážok vyhostenia z dôvodu neznámej štátnej príslušnosti sťažovateľa, pričom následne v rozhodnutí o zaistení považuje jeho štátnu príslušnosť za overenú, mal sa dôkladne vysporiadať s možnými prekážkami vyhostenia priamo v rozhodnutí o zaistení;
- je zjavné, že žalovaný určil krajinu, do ktorej má byť sťažovateľ vyhostený až v rozhodnutí o zaistení, pričom však nijako neskúmal a neodôvodnil v tomto rozhodnutí či je reálne možné vyhostiť sťažovateľa do tejto krajiny. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010, a rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10Szak/2/2017 zo dňa 01.02.2017, sp. zn. 1Sža/31/2014 zo dňa 02.09.2014, sp. zn. 1Sžak/11/2017, sp. zn. 10Szak/11/2016 zo dňa 17.10.2016, sp. zn. 10Sža/35/2014 zo dňa 02.10.2014 a sp. zn. 10Sza/2/2015 zo dňa 30.06.2015;
- interpretáciu ustanovenia § 77 ods. 7 zák. č. 404/2011 Z.z., ktorú použil krajský súd považoval za nesprávnu, nakoľko v zmysle tejto zatiaľ čo účel zaistenia spočíva, sťažovateľ je za účelom spočívajúceho rozhodnutia stále pozbavený na osobnej slobode, pričom poukázal na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sza/6/2013 zo dňa 24.09.2013, sp. zn. 10Sža/29/2014 zo dňa 27.08.2014.

6. Záverom navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zrušuje a nariaďuje žalovanému bezodkladné prepustenie sťažovateľa zo zaistenia.

B)

7. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti zo dňa 02.10.2019 najmä uviedol:

- podrobne zopakoval dôvody zaistenia sťažovateľa.
- sťažovateľ požiadal dňa 30.07.2019 o udelenie azylu, t. j. až po preukázaní neoprávneného pobytu na území Slovenskej republiky, po začatí konania o administratívnom vyhostení a po odňatí slobody inštitútom zaistenia.
- v čase vydania preskúmaného rozhodnutia sťažovateľ neprejavil záujem požiadať na území Slovenskej republiky o azyl.
- dňa 02.10.2019 bolo lustráciou v informačnom systéme MV SR zistené, že sťažovateľovi bola dňa 16.09.2019 poskytnutá doplnková ochrana. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18.09.2019 č. konania MU-PO-142/2019-Ž. Sťažovateľ bol dňa 19.09.2019 prepustený zo zaistenia.

8. Záverom uviedol, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v skrátenej lehote včas (§ 443 ods. 2 písm. b/ S.s.p.) s prihladením na neformálnosť posudzovania kasačnej sťažnosti (§ 453 ods. 2 v spojení s § 206 ods. 3 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že napadnutý rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť.

10. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29.10.2019 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

11. Z obsahu spisu krajského súdu vyplýva, že sťažovateľ dňa 30.07.2019, t. j. po vydaní preskúmaného rozhodnutia v priestoroch ÚPZC Medveďov požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. S poukazom na ustanovenie § 22 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov tak vyplýva, že žiadateľ o azyl je počas konania o udelenie azylu oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky. V danom prípade tak v prípade sťažovateľa, zaisteného na základe preskúmaného rozhodnutia podľa ustanovenia § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. na účel výkonu administratívneho vyhostenia, došlo k zmene skutkových okolností a žalovaný mal povinnosť sa s týmito novými skutočnosťami zaoberať a v prípade, že sa rozhodol ponechať sťažovateľa v zaistení (pôvodne za účelom výkonu administratívneho vyhostenia) aj po podaní žiadosti o azyl, mal žalovaný vydať nové rozhodnutie o zaistení žiadateľa o azyl, v ktorom by bol presne špecifikovaný dôvod zaistenia, resp. ponechania v zaistení cudzinca v zmysle § 88a zák. č. 404/2011 Z.z. a článku 8 ods. 3 Smernice č. 2013/33/EÚ, čo však žalovaný neurobil.

Podľa § 88 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z. podanie žiadosti o udelenie azylu alebo požiadanie štátneho príslušníka tretej krajiny o asistovaný dobrovoľný návrat nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa osobitného predpisu nie je zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny dotknuté.

Podľa § 88a ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky

- a) na účel zistenia alebo overenia jeho totožnosti alebo štátnej príslušnosti,
- b) na účel zistenia tých skutočností, na ktorých je založená jeho žiadosť o udelenie azylu, ktoré by bez zaistenia nebolo možné získať, najmä ak existuje riziko jeho úteku,
- c) ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny zaisteného podľa § 88 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) a ktorý podal žiadosť o udelenie azylu, ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie,
- d) ak je to potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku, alebo
- e) z dôvodu podľa § 88 ods. 1 písm. c).

Podľa § 89 ods. 1 písm. d) zák. č. 404/2011 Z.z. policajný útvar je povinný skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

12. Zo systematiky ustanovenia § 88a ods. 1 zák. č. 404/2011 Z.z. vyplýva, že policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky.

13. Kasačný súd na tomto mieste považoval za potrebné poukázať na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1SZa/6/2013 zo dňa 24.09.2013: „Ak zaistený cudzinec požiada o medzinárodnú ochranu, spravidla to bude mať za následok ukončenie zaistenia podľa čl. 15 Návratovej smernice č. 2008/115/ES, ako konštatoval Súdny dvor Európskej únie vo veci A., a policajný útvar bude povinný cudzinca bez zbytočného odkladu zo zaistenia prepustiť; dôvody pre pôvodné zaistenie cudzinca tak automaticky pominú. Ak však policajný útvar dospeje k záveru, že žiadosť cudzinca o medzinárodnú ochranu je účelová, podaná iba za účelom pozdržať, či dokonca zmať výkon rozhodnutia o vyhostení cudzinca, môže znova rozhodnúť podľa § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, že dôvody predchádzajúceho zaistenia trvajú, napriek tomu, že cudzinec požiadal o medzinárodnú ochranu. V takomto rozhodnutí policajný útvar vyloží, aké konkrétne dôvody ospravedlňujú trvanie zaistenia cudzinca po podaní žiadosti o medzinárodnú ochranu.“

14. Takej situácii, kedy štátny príslušník tretej krajiny, zaistený podľa ust. § 88 ods. 1 písm. b) zák. č. 404/2011 Z.z. požiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky a účel jeho zaistenia aj naďalej

trvá, zodpovedá aplikácia ust. § 88a ods. 1 písm. c), zák. č. 404/2011 Z.z., t. j. zaistenie žiadateľa o udelenie azylu (predtým zaisteného podľa § 88 ods. 1 písm. a/ alebo písm. b/), ak existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelení azylu výlučne s cieľom oddialiť alebo zmariť jeho administratívne vyhostenie, prípadne aplikácia iných dôvodov zaistenia podľa § 88a zák. č. 404/2011 Z.z.

15. Napokon kasačný súd poukazuje aj na svoju ustálenú rozhodovaciu prax pokiaľ ide o otázku zaistenia žiadateľa o azyl, vyjadrenú napr. v rozsudkoch pod sp. zn. 1SZa/14/2016 zo dňa 14. júla 2016, 10Szak/13/2016 zo dňa 10. októbra 2016. Vo vyššie citovaných veciach kasačný súd opakovane dospel k záveru o tom, že v prípade potreby zaistenia žiadateľa o azyl na území Slovenskej republiky je možné aplikovať dôvody uvedené podľa § 88a zák. č. 404/2011 Z.z. Žiadateľ o udelenie azylu nemôže byť zaistený z dôvodov podľa § 88 zák. č. 404/2011 Z.z. Teda v prípade podania žiadosti o udelenie azylu dôvody pre pôvodné zaistenie tak automaticky pominuli. Takejto situácii potom zodpovedá aj postup policajného útvaru, ktorý toto pôvodné zaistenie fakticky (prepustením) ale aj formálne (vydaním rozhodnutia o prepustení) ukončí a v prípade potreby rozhodne o zaistení § 88a zák. č. 404/2011 Z.z.

16. Uvedené závery pritom nie sú v rozpore so znením ustanovenia § 88 ods. 3 zák. č. 404/2011 Z.z., nakoľko, ako už bolo zdôraznené, žiadateľa o udelenie azylu možno zaistiť podľa § 88a zák. č. 404/2011 Z.z.

Na potrebu zrušiť preskúmané rozhodnutie z tohto dôvodu poukázala právna zástupkyňa sťažovateľa aj na pojednávaní pred krajským súdom dňa 09.08.2019, pričom na tento účel predložila kópiu sťažovateľovho vyhlásenia o udelenie azylu (č. l. 56 a nasl. súdneho spisu). Nakoľko podľa § 206 ods. 4 S.s.p. je pre správny súd v konaní o správnej žalobe vo veciach azylu, zaistenia a administratívneho vyhostenia rozhodujúci stav vecí v čase vyhlásenia alebo v čase vydania jeho rozhodnutia, krajský súd mal túto podstatnú okolnosť zohľadniť.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené závery kasačný súd konštatuje, že krajský súd sa svojimi závermi odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu.

18. Rovnako mal žalovaný aj v predmetnom konaní, bezodkladne po podaní žiadosti o azyl sťažovateľom, opätovne preskúmať trvanie dôvodov jeho zaistenia a v prípade odôvodnenej potreby opakovane rozhodnúť o zaistení sťažovateľa ako žiadateľa o udelenie azylu na území Slovenskej republiky v zmysle ustanovenia § 88a zák. č. 404/2011 Z.z.

19. Ďalej sťažovateľ namietal porušenie povinnosti skúmať prekážky vyhostenia žalovaným najmä s poukazom na to, že v rozhodnutí o vyhostení (z dôvodu neoverenej totožnosti, a teda aj štátnej príslušnosti sťažovateľa) nebola takáto krajina určená, pričom však v preskúmanom rozhodnutí žalovaný „určuje“, že sťažovateľ (ktorého totožnosť bola overená z obsahu zápisnice o vyjadrení účastníka konania) bude vyhostený do Afganistanu.

20. Kasačný súd však takúto skutočnosť namietanú v kasačnej sťažnosti, že by žalovaný v preskúmanom rozhodnutí (o zaistení) sám určil (resp. iným spôsobom naznačil), že sťažovateľ bude vyhostený do Afganistanu nezistil, ak za takúto skutočnosť sťažovateľ nepovažoval zmienku o potrebe vydania náhradného cestovného dokladu cestou Zastupiteľského úradu Afganskej islamskej republiky (č. l. 4 rozhodnutia žalovaného).

21. I keď ustanovenie § 77 ods. 1 druhá veta zák. č. 404/2011 Z.z. zakladá povinnosť policajného útvaru uviesť v rozhodnutí o administratívnom vyhostení aj krajinu, do ktorej je cudzinec vyhostený, ak je možné takúto krajinu určiť, ak však takáto krajina v čase zaistenia cudzinca nebola ustálená, táto skutočnosť nespôsobuje nezákonnosť rozhodnutia o administratívnom vyhostení a napokon ani rozhodnutia o zaistení, odhliadnuc od toho je povinnosťou policajného útvaru skúmať po celý čas zaistenia štátneho príslušníka tretej krajiny, či trvá účel zaistenia.

22. V tejto súvislosti musí kasačný súd poukázať na čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru, ktorý má v zmysle čl. 7 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky prednosť pre zákonmi Slovenskej republiky, podľa ktorého možno osobu pozbaviť osobnej slobody na základe postupu ustanoveného zákonom vtedy, ak ide o zákonné zatknutie, či iné pozbanenie osobnej slobody, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní. V zmysle ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, aby mohlo byť pozbanenie osobnej slobody zákonné, musí byť efektívne a účelné.

23. Z uvedeného potom vyplýva, že ak má byť pozbanenie osobnej slobody oprávnené, rozhodnutie musí byť vydané zákonom stanoveným postupom a musí byť efektívne a účelné, pričom všetky podmienky musia byť splnené súčasne. Pri absencii niektorej z nich nemožno hovoriť o oprávnenom pozbanení osobnej slobody jednotlivca (v prejednávanej veci sťažovateľa).

24. Logickým predpokladom zaistenia cudzinca je teda, že jeho účel bude môcť byť naplnený. Preto je potrebné pri rozhodovaní o zaistení cudzinca zvážiť, či je výkon správneho vyhostenia aspoň potenciálne možný. Rovnako je povinnosťou krajského súdu preveriť, či žalovaný skúmal účel zaistenia - teda či realizácii účelu zaistenia nebránia akékoľvek právne alebo faktické prekážky alebo či účel zaistenia naďalej trvá (§ 90 ods. 1 písm. d/ zák. č. 404/2011 Z.z.).

25. Kasačný súd vychádzal pri posudzovaní predmetnej veci z nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd SR“) č. k. II. ÚS 264/09-81 zo dňa 19. októbra 2010, ktorý uviedol: „Konanie o zaistení, ktorého sa týka prejednávaná sťažnosť a konanie o vyhostení sú síce dve odlišné konania, ale v žiadnom prípade nie sú úplne nezávislé, či izolované. Uvedené konštatovanie vyplýva zo samotného účelu zaistenia, ktorým je v danom prípade výkon administratívneho vyhostenia. Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. V zásade tu neplatí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd. Výnimkou je situácia, ak samo vnútroštátne právo zakotvuje podmienku nevyhnutnosti. Vtedy sa z pohľadu Európskeho práva pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) posudzuje nevyhnutnosť v rámci posúdenia zákonnosti zaistenia. Slovenská právna úprava požiadavku nevyhnutnosti neupravuje, preto tento prvok nie je potrebné takto skúmať. To však neznamená, že zaistenie môže byť svojvoľné. Jeho limitom je práve naplnenie účelu, a to reálnosť vyhostenia, vyhostiteľnosť cudzinca, pričom konanie o vyhostení musí byť vedené s riadnou starostlivosťou. Priamo dohovor v texte čl. 5 ods. 1 písm. f) uvádza, že pozbaviť osobnú slobodu možno u osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie. Prebiehaním konania nemožno rozumieť len formálne začatie či priebeh takého konania, ale aj reálnosť vyhostenia.“

26. V tomto smere žalovaný svoju povinnosť skúmať akékoľvek právne alebo faktické prekážky takéhoto vyhostenia a teda efektívnosť účelu zaistenia majúceho smerovať k jeho výkonu žalovaný nesplnil, resp. z jeho rozhodnutia to nevyplýva.

V.

27. Kasačný súd na základe vyššie uvedených úvah konštatuje, že krajský súd dospel k nesprávnemu záveru, keď žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného považoval za súladné so zákonom a správnu žalobu zamietol. Nakoľko samotné preskúmané rozhodnutie trpí vadami, ktoré ho činia nezákonným, kasačný súd považoval za potrebné zmeniť napadnutý rozsudok podľa § 462 ods. 2 S.s.p. tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

28. Kasačný súd nerozhodol o povinnosti bezodkladne prepustiť sťažovateľa z dôvodu, že z vyjadrenia žalovaného ku kasačnej sťažnosti ako aj z následne zaslaného „Príkazu na prepustenie zaistenej osoby zo zaistenia“ vyplýva, že sťažovateľ bol dňa 19.09.2019 zo zaistenia v ÚPZC Medved'ov prepustený.

Podľa § 462 ods. 2 S.s.p. ak kasačný súd dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie orgánu verejnej správy nie je v súlade so zákonom, a krajský súd žalobu zamietol, môže rozhodnutie krajského súdu zmeniť tak, že zruší rozhodnutie orgánu verejnej správy a vec mu vráti na ďalšie konanie.

29. O nároku na náhradu trov konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 S.s.p. tak, že sťažovateľovi, ako úspešnému účastníkovi konania o kasačnej sťažnosti, trovy tohto konania priznal. V zmysle § 175 ods. 2 S.s.p. v spojení s dôvodovou správou k § 467 S.s.p. (teleologický výklad) o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením krajského súdu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu riadny opravný prostriedok n i e j e prípustný.